

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การรบกวนการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าโดยสรุปเป็นประเด็นสำคัญและเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

2.1 การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

2.2 ความหมายของบทเรียนออนไลน์

2.3 ส่วนประกอบของบทเรียนออนไลน์

2.4 การออกแบบบทเรียนออนไลน์

2.5 รูปแบบการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์

2.6 รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

2.1.1 ความหมายของการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ อ้างอิงจาก รุ่งกานต์ กันทะหงษ์ (2553 : 3) นิยามว่า e-Learning เป็นระบบที่ผสมผสานกันระหว่างผลผลิตทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมกับหลักการทางมนุษยศาสตร์เพื่อสร้างความคิด ความเข้าใจระหว่างคนกับเครื่องมือที่เป็นระบบเพื่อพัฒนาการศึกษาให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยมีระบบการจัดการเรียนการสอนระบบจัดการห้องเรียนและการประเมินผล

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2547 : 32-36) อ้างอิงจาก วิรัช ชินพลอย (2553 : 5) กล่าวว่าความหมาย e-Learning มาจากคำศัพท์ที่มีความหมายในตัวเอง คือ e (Electronic) ซึ่งเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นตัวแทนของการทำงานที่รวดเร็วเป็นระบบ และ learning คือ การเรียนรู้ หรือการเรียนการสอน ถ้าพิจารณาจาก 2 คำศัพท์ก็จะหมายถึง การเรียนรู้ด้วยอิเล็กทรอนิกส์ คือการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยสามารถเรียนรู้เวลาใดสถานที่ใดก็ได้

ถนอมพร เลาหจรัสแสง (2548 : 4-5) อ้างอิงจาก วิรัช ชินพลอย (2553 : 6) กล่าวว่า e-Learning คือ การเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านคอมพิวเตอร์ หรือ ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเนื้อหาการเรียนรู้จะนำเสนอในรูปแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-Assisted Instruction : CAI) การสอนบนเว็บ (Web-Based Instruction) การ

เรียนออนไลน์ (On-line Learning) การเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ การเรียนจากวิดีโอตาม
อียาคัย (Video On-Demand)

2.1.2 ความสำคัญการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

เจษฎา และคณะ (2553 : 10) กล่าวว่า e-Learning ช่วยแก้ปัญหาเรื่องการเดินทาง
ระยะเวลา ระยะทาง และค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น จากการที่ต้องเดินทางไปเรียนถึงห้องเรียนแต่สามารถ
เรียนได้อย่างสะดวกจากหน้าจอคอมพิวเตอร์ ที่ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต

e-Learning ให้อำนาจผู้เรียนสามารถบริหารจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับตนเอง
เพราะวิธีการเรียนที่แตกต่างกัน จากการอ่าน การฟังดู การสืบหา การค้นคว้า การปฏิสัมพันธ์การ
ทำงาน การสื่อสาร การร่วมมือ การปรึกษา การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งหมายถึง
ผู้เรียนสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างมากมายแบบอิสระตามความต้องการ

e-Learning ให้อำนาจผู้สอนสามารถจัดสรรทรัพยากรการเรียนรู้ได้จากที่ใดๆ ได้อย่าง
สะดวก โดยผู้สอนแต่ละคนก็มีวิธีการนำเสนอในหลายประเภทหลายวิธีที่แตกต่างกันอีกทั้งระบบ
สามารถเก็บข้อมูลสารสนเทศ เช่น ข้อมูลการเข้าเรียน คะแนนเก็บ สรุปผลการศึกษา จึงช่วยให้ลด
การใช้เอกสารที่เป็นกระดาษในการจัดทำคู่มือ หรือเอกสารการสอน

e-Learning ช่วยผสมผสานการเรียนกับกระบวนการทำงานเข้าด้วยกันในรูปแบบขององค์กร เพื่อ
เป็นการเรียนรู้เพิ่มเติมในช่วยหาคำตอบ การสืบค้น การแก้ปัญหา การอ่านเอกสาร เพราะพนักงาน
ต้องการคำตอบสำหรับปัญหาต่างๆ ที่รวดเร็ว ไม่ต้องการตำราหรือการอบรมที่ต้องใช้ เวลาในการ
เรียน การใช้ e-Learning จึงเป็นทางเลือกง่ายและรวดเร็ว

e-Learning ช่วยองค์กรบนความต้องการขั้นพื้นฐาน ในการลดเวลาการเรียนรู้ ลดค่าใช้จ่าย
และมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้องค์กรมีความก้าวหน้า เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันการตลาด

2.1.3 ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)

กิตานันท์ มลิทอง (2548 : 280) อ้างอิงจาก วิรัช ชินพลอย (2553 : 17) กล่าวว่า ลักษณะ
ของ e-Learning เป็นการเรียนที่ ผู้สอนกับผู้เรียนอยู่คนละที่กัน ผ่านการเชื่อมโยงกันด้วย สื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนผ่านรูปแบบต่างๆ เช่น ผ่านวิดีโอ (Video On-
demand) การเรียนการสอนแบบประสานเวลาในเวลาจริงในรูปแบบห้องเรียนเสมือน ทั้งยังสามารถ
ใช้ในรูปแบบโรงเรียนเสมือน หรือมหาวิทยาลัยเสมือน

ชัตติยา น้อยทอง (2552 : 6-7) กล่าวว่า e-Learning มีลักษณะสำคัญดังนี้

- Anywhere, Anytime and Anybody คือ ผู้เรียนนั้นสามารถเรียนที่ไหนก็ได้ เรียนเวลา
ไหนก็ได้ และผู้เรียนนั้นก็ได้ทุกคน ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง หรือ
แบบระบบออฟไลน์ (Offline) โดยการจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์แจกจ่ายให้ผู้เรียน

- Multimedia คือ สื่อที่จะเลือกมานำเสนอประกอบด้วยข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว

- Non-Linear คือ การเข้าถึงเนื้อหาแบบไม่เป็นเส้นตรงที่ผู้เรียนสามารถเลือกเนื้อหาในส่วนที่ต้องการเรียนรู้ได้ตามต้องการ

- Interactive คือ เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับระบบได้แบบอัตโนมัติ
 สาลินันท์ เทพประสาน และคณะ (2547:23) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของ e-Learning ที่สมควรประกอบไปด้วยลักษณะสำคัญดังนี้

- Anywhere, Anytime หมายถึง e-Learning ต้องช่วยขยายโอกาสการเข้าถึงเนื้อหา การเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง รวมถึงการที่ผู้เรียนสามารถเรียกดูเนื้อหาตามความสะดวกของผู้เรียน โดยสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในขณะออนไลน์และออฟไลน์

- Multimedia หมายถึง e-Learning ควรต้องมีการนำเสนอเนื้อหาโดยใช้ประโยชน์จาก สื่อประสมเพื่อช่วยในการประมวลผลสารสนเทศของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

- Non-linear หมายถึง e-Learning ควรต้องมีการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะที่ไม่เป็น เส้นตรง คือการที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาตามความต้องการ โดยมีการเชื่อมโยงเพื่อสร้างความยืดหยุ่นแก่ผู้เรียน

- Interaction หมายถึง e-Learning ควรต้องมีการเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนโต้ตอบมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาหรือกับผู้อื่นได้ กล่าวคือ

1) e-Learning มีการออกแบบกิจกรรมซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับเนื้อหา รวมทั้งมีการจัดเตรียมแบบฝึกหัดและแบบทดสอบให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจได้ด้วยตนเองได้

2) e-Learning ควรต้องมีการจัดหาเครื่องมือในการให้ช่องทางแก่ผู้เรียนในการติดต่อสื่อสารเพื่อการปรึกษา อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น กับผู้สอน วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อน ๆ

- Immediate Response หมายถึง e-Learning ควรต้องมีการออกแบบให้มีการทดสอบ การวัดผล และประเมินผล ซึ่งให้ผลป้อนกลับโดยทันทีแก่ผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะของแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หรือแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ก็ตาม (ถนอมพร เลหาจรัสแสง, 2545:21)

สรุปได้ว่าลักษณะของสื่อการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเรียนการสอนที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่คนละที่กัน และสามารถเรียนที่ใดเวลาไหนก็ได้ (Anywhere, Anytime and Anybody) ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะออนไลน์ หรือออฟไลน์ ซึ่งเนื้อหาที่นำเสนอควรต้องมีการนำเสนอในรูปแบบสื่อประสม (Multimedia) เช่น ข้อความ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว โดยสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ตามความต้องการของผู้ไม่กำหนดการเรียนในลักษณะเส้นตรง (Non-Linear) และเพื่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียนผ่านการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนตอบโต้กับ เนื้อหาด้วย

การทำแบบทดสอบเพื่อวัดผล และประเมินความเข้าใจด้วยตนเองทั้งก่อน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) รวมถึงการปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นผ่านเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร สำหรับปรึกษา อภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น กับผู้สอน วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อนๆ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียน

2.2 ความหมายของบทเรียนออนไลน์

ปรัชญนันท์ นิลสุข (2543) บทเรียนออนไลน์ หมายถึง การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผสมกับ การรวมเอาเครื่องมือต่างๆ ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเข้ามาประกอบเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น E-mail, Web board, Chat room, เครื่องมือสืบค้น (Search engine) การประชุมทางไกล (Video conferencing) เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

เฉลิมพล ภูมิรินทร์ (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีสภาพการเรียนรู้อื่นๆ จากรูปแบบเดิม โดยอาศัยศักยภาพและความสามารถของอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีเทคโนโลยีสูงสุดในขณะนี้มาช่วยอำนวยความสะดวกและเป็นเครื่องมือ และแหล่งสนับสนุนการเรียนการสอน ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายเชื่อมโยงเครือข่ายที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

สรุปได้ว่า บทเรียนออนไลน์เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีสภาพการเรียนรู้อื่นๆ จากรูปแบบเดิม โดยอาศัยศักยภาพและความสามารถของอินเทอร์เน็ตเช่น E-mail, Web board, Chat room, เครื่องมือสืบค้น (Search engine) การประชุมทางไกล (Video conferencing) เป็นต้น ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา

2.3 ส่วนประกอบของบทเรียนออนไลน์

ส่วนประกอบของบทเรียนออนไลน์ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีการใช้เว็บ และเว็บเบราว์เซอร์มาใช้ในระบบการเรียนการสอน เป็นดังต่อไปนี้ (มนต์ชัย เทียนทอง, 2544)

- 1) สื่อสำหรับนำเสนอ (Presentation media) ได้แก่
 - (1) ข้อความกราฟิกและภาพเคลื่อนไหว (Text, graphics and animation)
 - (2) วิดีทัศน์และเสียง (Video stream and sound)
- 2) การปฏิสัมพันธ์ (Interactivity)
- 3) การจัดการฐานข้อมูล (Database management)
- 4) ส่วนสนับสนุนการเรียนการสอน (Course support) ได้แก่
 - (1) กระดานสนทนา (Electronic board) เช่น BBS, Web board
 - (2) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์(e-mail)

(3) การสนทนาผ่านเครือข่าย (Internet relay chat) เช่น Chat room, Line

ส่วนประกอบ 3 ส่วนแรก คือ สื่อสำหรับนำเสนอการปฏิสัมพันธ์และการจัดการฐานข้อมูลนั้น เป็นสื่อที่ใช้ในการนำเสนอโดยใช้หลักการของไฮเปอร์เท็กซ์ โดยเน้นการปฏิสัมพันธ์พร้อมทั้งมีระบบการจัดการฐานข้อมูลเพื่อใช้ควบคุมและจัดการบทเรียน อันได้แก่ ระบบการลงทะเบียน การตรวจเช็คข้อมูล ส่วนตัวของผู้เรียน และการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนในขณะที่ส่วนสนับสนุนการเรียนการสอน เป็นส่วนที่อำนวยความสะดวกต่อกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดต่อกับผู้ดูแลบทเรียนหรือใช้ สนับสนุนกิจกรรมของบทเรียน เช่น การอภิปรายปัญหาพร้อมกันผ่านบอร์ดอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการซักถาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้ โดยใช้ในรูปแบบของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในการติดต่อสื่อสาร

2.4 การออกแบบบทเรียนออนไลน์

การใช้บทเรียนออนไลน์จะมีความแตกต่างจากการใช้บทเรียนในลักษณะของสิ่งพิมพ์เช่น หนังสือ บัตรคำ แผ่นพับหรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เนื่องด้วยเป็นบทเรียนที่จัดทำขึ้นโดยอาศัยเทคโนโลยีของคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการศึกษาและเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ผสมผสานกันดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นั้น ดังนั้นในส่วนของการออกแบบบทเรียนออนไลน์จึงต้องรวบรวมองค์ประกอบในการออกแบบหลายประการ ได้แก่ ลักษณะการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ รูปแบบการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ ส่วนประกอบที่จำเป็นของบทเรียนข้อดีและข้อจำกัดในการใช้บทเรียนออนไลน์ จนกระทั่งถึงหลักการในการออกแบบบทเรียนออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์การเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์สามารถทำได้ในหลายลักษณะ โดยในแต่ละสถาบันและแต่ละเนื้อหาของหลักสูตร จะมีวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่แตกต่างกันออกไปซึ่งในประเด็นนี้ตามแนวคิดของ Parson (1997) ได้แบ่งลักษณะของการเรียนการสอน ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การเรียนการสอนแบบรายวิชาเดียว (Stand - alone courses) เป็นรายวิชาที่มีเครื่องมือและแหล่งที่เข้าไปถึงและเข้าหาได้โดยผ่านระบบอินเทอร์เน็ตอย่างมากที่สุด ถ้าไม่มีการสื่อสารก็สามารถที่จะไปผ่านระบบคอมพิวเตอร์สื่อสารได้ (Computer mediated communication : CMC) ลักษณะของการเรียนการสอนแบบนี้มีลักษณะเป็นแบบวิทยาเขต มีนักศึกษาจำนวนมากที่เข้ามาใช้จริงแต่จะมีการส่งข้อมูลจากรายวิชาทางไกล

2. การเรียนการสอนแบบสนับสนุนรายวิชา (Web supported courses) เป็นรายวิชาที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมที่มีการพบปะระหว่างครูกับนักเรียนและมีการกำหนดงานที่ให้ทำในบทเรียน การกำหนดให้อ่าน การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือการมีหน้าเอกสารที่สามารถชี้ตำแหน่งของแหล่งบนพื้นที่ของเว็บไซต์โดยรวมกิจกรรมต่างๆเอาไว้

3. การเรียนการสอนแบบศูนย์การศึกษา (Web pedagogical resources) เป็นชนิดของบทเรียนที่มี วัตถุติดเครื่องมือ ซึ่งสามารถรวบรวมรายวิชาขนาดใหญ่เข้าไว้ด้วยกันหรือเป็นแหล่งสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษาซึ่งผู้ที่เข้ามาใช้ก็จะมีสื่อให้บริการหลายรูปแบบเช่นข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและการสื่อสาร ระหว่างบุคคล เป็นต้น

2.5 รูปแบบการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์

นักการศึกษาหลายท่านได้จัดรูปแบบของการเรียนการสอนด้วยบทเรียนออนไลน์ไว้ในหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ (บุปผชาติ ทัพทิกธณ, 2542 : 12 ; Hiltz, 1993 : 71-98 ; Turoff, 1995 ; Hannum, 1998)

1. รูปแบบของการศึกษาทางไกล (Distance education) เนื่องจากเป็นการเรียนการสอนที่อาศัย ระบบเครือข่ายเชื่อมโยงในระยะไกลครอบคลุมทั่วโลก

2. รูปแบบการเผยแพร่รูปแบบนี้สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ชนิดคือ

1) รูปแบบห้องสมุด (Library model) เป็นรูปแบบที่ใช้ประโยชน์จากความสามารถในการเข้าไปยังแหล่งทรัพยากรอิเล็กทรอนิกส์ที่มีอยู่หลากหลาย โดยวิธีการจัดเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนผ่านการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเสริมต่างๆ เช่น สารานุกรม วารสาร หรือหนังสือออนไลน์ทั้งหลาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นการนำเอาลักษณะทางกายภาพของห้องสมุดที่มีทรัพยากรจำนวนมหาศาลมาประยุกต์ใช้ ส่วนประกอบของรูปแบบนี้ได้แก่ สารานุกรมออนไลน์ วารสารออนไลน์ หนังสือออนไลน์ สารบัญการอ่านออนไลน์ (Online reading list) เว็บห้องสมุด เว็บงานวิจัย รวมทั้งการรวบรวมรายชื่อเว็บที่สัมพันธ์กับวิชาต่างๆ

2) รูปแบบหนังสือเรียน (Textbook model) การเรียนการสอนรูปแบบนี้เป็นการจัดเนื้อหาของหลักสูตรในลักษณะออนไลน์ให้แก่ผู้เรียน เช่น คำบรรยาย สไลด์นิยามศัพท์และส่วนเสริมผู้สอนสามารถเตรียมเนื้อหาออนไลน์ที่ใช้เหมือนกับที่ใช้ในการเรียนในชั้นเรียนปกติและสามารถทำสำเนาเอกสารให้กับผู้เรียนรูปแบบนี้ต่างจากรูปแบบห้องสมุดคือรูปแบบนี้จะเตรียมเนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนโดยเฉพาะ ในขณะที่รูปแบบห้องสมุดช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการจากการเชื่อมโยงที่ได้เตรียมไว้ ส่วนประกอบของรูปแบบหนังสือเรียนนี้ประกอบด้วยบันทึกของหลักสูตร บันทึกคำบรรยาย ข้อเสนอแนะของห้องเรียน สไลด์ที่น่าสนใจ วิดีโอและภาพที่ใช้ในชั้นเรียน เอกสารอื่นที่มีความสัมพันธ์กับชั้นเรียน เช่น ประมวลรายวิชา รายชื่อในชั้น กฎเกณฑ์ข้อตกลงต่างๆ ตารางการสอบและตัวอย่างการสอบครั้งที่แล้ว ความคาดหวังของชั้นเรียน งานที่มอบหมาย เป็นต้น

3) รูปแบบการสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive instruction model) รูปแบบนี้จัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาที่ได้รับโดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์มีการให้คำแนะนำการปฏิบัติการให้ผลย้อนกลับรวมทั้งการให้สถานการณ์จำลอง

3. รูปแบบการสื่อสาร (Communications model) การเรียนการสอนรูปแบบนี้เป็นรูปแบบที่อาศัยคอมพิวเตอร์เป็นสื่อเพื่อการสื่อสาร (Computer-mediated communications model) ผู้เรียนสามารถที่จะสื่อสารกับผู้เรียนคนอื่นๆ ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญได้โดยการอาศัยรูปแบบของการสื่อสารในอินเทอร์เน็ตซึ่ง ได้แก่ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์กลุ่มอภิปราย การสนทนาการอภิปรายและการประชุมผ่านคอมพิวเตอร์เหมาะสำหรับการเรียนการสอนที่ต้องการส่งเสริมการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

4. รูปแบบผสม (Hybrid model) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่นำเอารูปแบบ 2 ชนิด คือ รูปแบบการเผยแพร่กับรูปแบบการสื่อสารมารวมเข้าด้วยกัน เช่น บทเรียนที่รวมเอาแบบห้องสมุดกับรูปแบบหนังสือเรียนไว้ด้วยกันบทเรียนที่รวบรวมเอาบันทึกของหลักสูตรรวมทั้งคำบรรยายไว้กับกลุ่มอภิปรายหรือ บทเรียนที่รวมเอารายการแหล่งเสริมความรู้ต่างๆและความสามารถของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไว้ด้วยกัน เป็นต้น รูปแบบนี้มีประโยชน์อย่างมากกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะได้ใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีในอินเทอร์เน็ตได้อย่างหลากหลาย

5. รูปแบบห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom model) รูปแบบห้องเรียนเสมือนเป็นการนำเอาลักษณะเด่นหลายๆ ประการของแต่ละรูปแบบที่กล่าวมาแล้วข้างต้นมาใช้ Hiltz (1993) ได้นิยามว่า ห้องเรียนเสมือนเป็นสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่นำแหล่งทรัพยากรออนไลน์มาใช้ในลักษณะการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยการร่วมมือระหว่างนักเรียนด้วยกัน นักเรียนกับผู้สอน ชั้นเรียนกับสถาบันการศึกษาอื่นและกับชุมชนที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ

2.6 รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ

ปัจจุบันการสอนภาษาอังกฤษได้มีวิวัฒนาการ และมีทฤษฎีการสอนหลากหลายวิธี ที่ครูจะเลือกแนวทางที่เหมาะสมนำไป ดัดแปลงใช้สอนนักเรียนแต่ละคน ดังวิธีสอนต่อไปนี้

2.6.1 วิธีการสอนไวยากรณ์และการแปล (Grammar Translation) เป็นวิธีการสอนที่เน้นกฎไวยากรณ์และการแปลเป็นสื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน

ลักษณะเด่น

- ครูจะบอกและอธิบายกฎเกณฑ์ตลอดจนข้อยกเว้นต่าง ๆ
- ในด้านคำศัพท์ ครูจะสอนครั้งละหลายคำ บอกคำแปลภาษาไทย บางครั้งเขียนคำอ่านไว้ด้วย
- ครูเน้นทักษะการอ่าน และการเขียน
- ครูเน้นวัดผลด้านความรู้ ความจำ คำศัพท์ กฎเกณฑ์ ความสามารถในการแปล
- ครูมีบทบาทสำคัญมากที่สุด

- นักเรียนเป็นผู้รับฟัง และจดสิ่งที่ครูบอกลงในสมุด
- นักเรียนจะต้องท่องจำกฎเกณฑ์ตลอดจนข้อเฉพาะต่าง ๆ ทางไวยากรณ์
- นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่สอดคล้องกับเกณฑ์ไวยากรณ์นั้น ๆ
- นักเรียนไม่ได้ฝึกนำคำ ศัพท์มาใช้ในรูปประโยค

2.6.2 วิธีสอนแบบตรงเป็นวิธีการสอน ที่เน้นทักษะการฟัง และพูดให้เกิดความเข้าใจก่อน แล้วจึงฝึกทักษะการอ่านและการเขียนโดยมีความเชื่อว่า เมื่อนักเรียนสามารถฟังและพูดได้แล้ว ก็สามารถอ่านและเขียนได้ง่าย และเร็วขึ้น ไม่เน้นไวยากรณ์กฎเกณฑ์มากนัก บทเรียนส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมสนทนา นักเรียนได้ใช้ภาษาเต็มที่

ลักษณะเด่น

- ครูคอยกระตุ้นให้นักเรียนพูดโต้ตอบ
- ครูสร้างสภาพแวดล้อมหรือใช้สื่อที่เอื้อต่อการเรียนการสอน
- อธิบายคำศัพท์เป็นภาษาอังกฤษ และใช้ตัวอย่างประกอบเป็นของจริง
- การวัดผลเน้นทักษะการฟัง และพูด เช่นการเขียนตามคำบอก การปฏิบัติตามคำสั่ง

2.6.3 วิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio – Lingual Method) เป็นวิธีการสอนตามหลักภาษาศาสตร์ และวิธีสอนตามแนวโครงสร้าง เป็นการสอนตามหลักธรรมชาติ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน สอนครบองค์ประกอบลำดับจากง่ายไปหายาก

ลักษณะเด่น

- ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาที่เรียนให้แก่ผู้เรียนในการเลียนแบบ
- ครูจะจัดนำคำศัพท์และประโยคมาสร้างเป็นรูปประโยคให้นักเรียนพูดตามซ้ำ ๆ กัน ในรูปแบบต่างกัน
- ครูมุ่งเรื่องการฝึกรูปประโยคทางภาษาในห้องเรียนมากกว่าประโยชน์การใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน
- นักเรียนจะต้องฝึกภาษาที่เรียนซ้ำ ๆ
- นักเรียนเป็นผู้ลอกเลียนแบบ และปฏิบัติตามครูจากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยากจนเกิดเป็นนิสัยสามารถพูดได้อย่างอัตโนมัติ

2.6.4 วิธีการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Code Learning theory) วิธีการสอนแบบนี้ยึดแนวคิดที่ว่าภาษา เป็นระบบที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ความเข้าใจ และ

การแสดงออก ทางภาษาขึ้นอยู่กับความเข้าใจ กฎเกณฑ์ เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจรูปแบบของภาษา และความหมายแล้ว ก็จะสามารถใช้ภาษาได้

ลักษณะเด่น

- ครูมุ่งฝึกทักษะทุกด้านตั้งแต่เริ่มสอน โดยไม่จำเป็นต้องฝึกฟังและพูดให้ดีขึ้น แล้วจึงอ่านและเขียน ตามวิธีสอนแบบฟัง-พูด (Audio – Lingual Method)
- ครูสอนเนื้อหาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความต้องการที่แตกต่างของนักเรียน ที่มี ความสามารถ ในทักษะฟังพูดอ่านเขียนที่แตกต่างกัน
- สนับสนุนให้ผู้เรียนใช้ความคิด สติปัญญา และมีความรู้สึกที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
- ใช้ภาษาไทยในการช่วยอธิบาย แต่อธิบายในเรื่องการฟังและพูด
- การวัดและประเมินผลในด้านภาษาของนักเรียนนั้น คือ ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา แต่ละขั้นตอน

2.6.5 วิธีสอนตามเอกัตภาพ (Individualized Instruction) จากวิวัฒนาการสอน ภาษาอังกฤษ จะเห็นว่า ผู้เรียนเริ่มมีบทบาทจากการเป็นผู้รับเพียงฝ่ายเดียวมาเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากขึ้นเป็นลำดับ

ลักษณะเด่น

- การสอนเปลี่ยนจากครูเป็นหลัก เป็นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
- ครูพยายามให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละบุคคลให้ได้มากที่สุด
- ครูเตรียมสื่อการเรียนการสอนไว้ให้
- ครูจะเตรียม สื่อ เอกสาร บทเรียนโปรแกรม ชุดการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนและแนวคำตอบไว้ให้ ให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.6.6 วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response Method) แนวการสอนแบบนี้ให้ความสำคัญต่อการฟังเพื่อความเข้าใจ เมื่อผู้ฟังเข้าใจเรื่องที่ฟังอยู่และสามารถปฏิบัติตามได้ก็จะช่วยให้จำได้ดี

ลักษณะเด่น

- ในระยะแรกของการเรียนการสอน ผู้เรียนไม่ต้องพูด แต่เป็นเพียงผู้ฟังและทำตามครู
- ครูเป็นผู้กำกับพฤติกรรมของนักเรียนทั้งหมด ครูจะเป็นผู้ออกคำสั่งเอง เมื่อถึงระยะเวลา ที่สมควรพูดแล้วเรียนอ่านและเขียนต่อไป

- ภาษาที่นำมาใช้ในการสอนเน้นที่ภาษาพูด เรียนเรื่องโครงสร้างทางไวยากรณ์ และคำศัพท์มากกว่าด้านอื่น ๆ โดยอิงอยู่กับประโยคคำสั่ง
- นักเรียนจะเข้าใจความหมายได้อย่างชัดเจนจากการแสดงท่าทางของครู
- ครูทราบได้ทันทีว่านักเรียนเข้าใจหรือไม่ จากการสังเกตการปฏิบัติตามคำสั่งของนักเรียนเมื่อครูสั่ง
- ครูต้องทำพร้อมไปกับนักเรียนในระยะแรก
- ต้องสั่งจากง่ายไปหายาก

2.6.7 วิธีการสอนแบบอภิปราย (Discussion Method) เป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม รวมพลังความคิดเพื่อพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหา หาข้อเท็จจริง

ลักษณะเด่น

- ฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็นกล้าพูด อย่างมีเหตุผล ฝึกการเป็นผู้ฟังที่ดี ฝึกให้เป็นคนมีระเบียบวินัย และอดทนที่จะรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ครูสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนทำงานว่า สมมุตินักเรียนจะเข้าค่ายพักแรมเป็นเวลา 5 วันนักเรียนจะต้องเตรียมเครื่องใช้อะไรไปบ้างช่วยกันอภิปราย และสรุปผลออกมาเป็นรายงานส่งครู เป็นต้น

2.6.8 วิธีการสอนแบบโครงการ (Project Method) เป็นวิธีที่สอนให้ผู้เรียนทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่ผู้เรียนสนใจ หรือตามที่ครูมอบหมายให้ทำ

ลักษณะเด่น

- นักเรียนจะดำเนินการอย่างอิสระ
- ครูเป็นเพียงผู้ชี้แนะช่วยเหลือและติดตามผลงานของนักเรียนว่าการดำเนินการความก้าวหน้าอุปสรรคการประเมินผลงานใดบ้าง
- นักเรียนจะมีอิสระในการใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่

2.6.9 วิธีสอนภาษาแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) วิธีการสอนแบบนี้มีแนวคิดที่ต่างไปจากแนวคิดอื่น

ลักษณะเด่น

- ยึดผู้เรียนเป็นหลัก

- เน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม
- นักเรียนแต่ละคนร่วมกิจกรรม
- ครูทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาด้านภาษาเท่านั้น ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สิ่งที่น่าสนใจเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ การฝึกให้ผู้เรียนใช้โครง สร้างประโยค คำศัพท์และเสียง ตามวิธีการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
- การประเมินผลการเรียนนั้นจะเป็นการทดสอบแบบบูรณาการโดยให้นักเรียนประเมินตนเอง จากการเรียนรู้ของตนเอง และความก้าวหน้าของตน
- ถ้านักเรียนมีที่ผิด ครูจะพยายามแก้ไข โดยไม่ใช้วิธีคุกคาม โดยให้ฝึกทำซ้ำ ๆ กัน

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กนกวรรณ จันทร์สว่าง (2545) ได้ศึกษาเรื่อง "ความคิดเห็น ความพร้อม และการยอมรับ การเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ของอาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร" ผลการวิจัย ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียน การสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ความคิดเห็นด้านการรับรู้คุณลักษณะของเรียนการสอน แบบ e-Learning อาจารย์มีการรับรู้ในระดับที่เห็นด้วยมาก ส่วนด้านการรับรู้ประโยชน์ มีความเห็น ในระดับเห็นด้วยมาก ในด้านความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ผลการวิจัยพบว่า ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ ด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และด้านเนื้อหาหลักสูตร อาจารย์มีความคิดเห็น ว่าสถาบันการศึกษามีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน ในด้านการยอมรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) พบว่า อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนมากมีการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในขั้นการตัดสินใจ อยู่ระดับมาก ส่วนการยอมรับในขั้นการรับรู้ ขั้นการสนใจ ขั้นการนำไปใช้ และขั้นการยืนยัน อยู่ในระดับปานกลาง

ในด้านตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) พบว่า มีตัวแปรอิสระกับการยอมรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) โดยมีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 จำนวน 16 ตัวแปร ได้แก่ อายุ ประสบการณ์สอน คณะวิชาที่สังกัด การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งอินเทอร์เน็ตใช้ส่วนตัว ระยะเวลาในการใช้ คอมพิวเตอร์และ

อินเทอร์เน็ต การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ e-Learning การผ่าน การอบรมสัมมนา เกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบ e-Learning การทดลองใช้การเรียนการสอนแบบ e-Learning การสร้างบทเรียนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนแบบ e-Learning การรับรู้คุณลักษณะของ การเรียนการสอนแบบ e-Learning การรับรู้ประโยชน์ของการเรียนการสอนแบบ e-Learning ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านงบประมาณ ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ ความพร้อมด้านความรู้ความสามารถของอาจารย์ผู้สอน และความพร้อมด้านเนื้อหาหลักสูตร

Ward (1998) ได้ศึกษาความกระตือรือร้น ความร่วมมือ และการเรียนโดยใช้กรณีศึกษาบนเว็บ มีประเด็นกรณีศึกษา เป็นตัวอักษร และแบบกราฟิก เป็นหลักในการเข้าสู่ระบบอินเทอร์เน็ต โดยเนื้อหาเป็นทางธุรกิจ เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยสภาพการณ์ในกรณีศึกษาที่เป็นภาพในการสร้างประเด็นจะทำให้ผู้เรียน เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน ในขณะเดียวกันทำให้ผู้เรียนมีการเรียนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักศึกษา จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการเรียนแบบลึก จำนวน 23 คน และเป็นกลุ่มผู้เรียนที่มีการเรียนรู้แบบตื้น จำนวน 17 คน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้แบบลึก มีความสามารถมากกว่าผู้เรียนที่มีการเรียนรู้แบบตื้นทุกรายวิชา

Curtis and Lawson (1999) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ร่วมกันบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของนิสิตในระดับอุดมศึกษา ว่าปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจะมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เป็นอย่างไร ศึกษาจากการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายการอภิปราย การร่วมมือกันเรียนรู้เน้นการปฏิสัมพันธ์ในการเรียนแบบ Asynchronous ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการวางแผนการมีส่วนร่วมและการค้นหาข้อมูลเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกัน แต่การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมอยู่ในระดับต่ำ ผู้เรียนสามารถใช้ E-mail ในการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ปรากฏว่าผู้เรียนชอบในการสนทนาแบบ Asynchronous มากกว่าแบบ Synchronous เพราะทำให้ความไว้วางใจการทำงานร่วมกันทำงานกลุ่มและสามารถพัฒนาทักษะในการ ทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

ดร.ณนภา นาชัยฤทธิ์ (2558) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการ เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษาเพื่อส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหาและการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ภาคปลายปี การศึกษา 2556 จำนวน 37 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบสอบถามความต้องการในการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานสำหรับ

นักศึกษา 3) รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 4) แบบประเมินรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา 5) แผนการจัดการเรียนรู้ 6) บทเรียนออนไลน์วิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยใช้ระบบบริหารการจัดการเรียนการสอน (LMS) 7) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบ 8) แบบวัดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 9) แบบวัดการคิดแก้ปัญหา 10) แบบประเมินความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา มีชื่อารูปแบบการเรียนการสอน“BLCC 7 STEPS MODEL” มีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้เรียน กรณีศึกษา เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 2) กระบวนการ ประกอบด้วย ขั้นปฐมนิเทศ ขั้นดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ร่วมกันศึกษากรณีศึกษา ขั้นที่ 2 ร่วมกันวินิจฉัยปัญหาโดยการระดมสมอง ขั้นที่ 3 สร้างทางเลือกในการแก้ปัญหาร่วมกัน ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยน ความรู้/เปลี่ยนแปลงความรู้ ขั้นที่ 5 ประเมินผลทางเลือกและระบุความเป็นไปได้ ขั้นที่ 6 สรุปและรายงานผล ขั้นที่ 7 นำเสนอผลงานและประเมินผล การวัดและประเมินผล 3) ปัจจัยนำออกประกอบด้วย การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม 4) ผลป้อนกลับ 2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา พบว่านักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้น มีความสามารถด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 และการคิดแก้ปัญหาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ส่วน ความสามารถในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.41$, $S.D. = 0.37$) และความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบผสมผสานด้วยการเรียนรู้ร่วมกันโดยใช้กรณีศึกษา อยู่ในระดับมาก($X=4.09, S.D. = 0.54$)